

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego w Gimnazjum Nr 3

I. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wraz z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych,
- Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Mielcu – wewnętrzny system oceniania.

II. Formułowanie i sprawdzanie wymagań edukacyjnych:

1. Nauczyciele języka polskiego na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów, a także o zasadach oceniania (PSO).
2. Obowiązkiem rodziców jest zapoznanie się ze szczegółowymi zasadami oceniania (Przedmiotowy System Oceniania), dostępnymi w bibliotece szkolnej oraz na stronie internetowej szkoły.
3. Nauczyciel przedstawia uczniom:
  - a) warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych,
  - b) wymagane wiadomości i umiejętności wynikające z przyjętego programu nauczania,
  - c) podział form sprawdzania wiedzy i umiejętności.
4. W celu uzyskania obiektywnej oceny ucznia nauczyciele stosują następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:
  - a) odpowiedzi ustne ucznia,
  - b) testy,
  - c) sprawdziany (z lektur i poszczególnych działów, również z gramatyki),
  - d) kartkówki,
  - e) wypracowania,
  - f) dyktanda,
  - g) ćwiczenia redakcyjne i gramatyczne na lekcji,
  - h) testy sprawdzające umiejętność pracy z tekstem,
  - i) zadania domowe (w formie pisemnej lub ustnej).
5. Uczeń może również uzyskać ocenę z następujących form sprawdzania wiedzy i umiejętności:
  - a) recytacja,

- b) referat,
- c) praca w grupie,
- d) praca dodatkowa,
- e) aktywność,
- f) udział w projekcie edukacyjnym.

6. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego i noszenie podręcznika.
7. W trakcie jednych zajęć edukacyjnych uczeń nie może być oceniany więcej niż dwa razy z bieżącego materiału (wyjątek stanowią zajęcia, w czasie których nauczyciel oddaje ocenione prace długoterminowe, np. sprawdziany, wypracowania itp.).
8. Pisemne sprawdziany wiadomości, obejmujące większą partię zrealizowanego materiału, zapowiadane są z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
9. Pisemne formy sprawdzania wiedzy zostaną poprawione, ocenione i wpisane do dziennika przez nauczyciela w terminie do trzech tygodni.
10. Jeżeli uczeń opuścił co najmniej 25 % zajęć języka polskiego, nauczyciel tego przedmiotu może zobligować go napisania sprawdzianu frekwencyjnego, obejmującego materiał omówiony w czasie nieobecności ucznia.
11. Uczeń może w każdym półroczu dwukrotnie zgłosić nieprzygotowanie do zajęć edukacyjnych.

III. Kryteria oceniania:

1. Do oceny kartkówek, wypracowań (również wypracowań klasowych) oraz odpowiedzi ustnych stosuje się następujące kryteria:

niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
- nieznajomość treści programowych - odpowiedzi nie na temat lub brak odpowiedzi - odpowiedzi poniżej wymogów na ocenę dopuszczającą - rażące błędy rzeczowe - ubóstwo językowe	- zrozumienie tematu, ogólna orientacja w zakresie materiału programowego - słycone, niepełne wypowiedzi sformułowane nieporadnie - dopuszczalne błędy rzeczowe - słownictwo ubogie - język w miarę komunikatywny	- znajomość podstawowych treści programowych - poprawne odtwórcze ujęcie tematu - dopuszczalne uproszczenia interpretacyjne i nieliczne błędy rzeczowe - styl ogólnie poprawny, dopuszczalne drobne błędy składniowe, gramatyczne	- dobra znajomość materiału programowego - poprawne ujęcie tematu - właściwy komentarz - próby formułowania samodzielnych wniosków - dopuszczalne uproszczenia - styl poprawny - sprawność językowa, poprawność gramatyczna	- pełna znajomość materiału programowego - pogłębione interpretacje tekstów - logiczne, poprawne ujęcie problemu - samodzielność argumentacji, wnioskowania - wysoka sprawność językowa - swobodny styl wypowiedzi - bogate słownictwo - świadome, trafne stosowanie terminów	- znajomość treści wykraczających poza materiał programowy - odwoływanie się do kontekstów filozoficznych, historycznych, kulturowych, artystycznych - krytycyzm, śmiałość argumentacji - dojrzałe, samodzielne wnioskowanie - wysoka sprawność językowa, styl swobodny o cechach indywidualnych - świadome, funkcjonalne stosowanie terminów

2. Ocena cząstkowa może również zostać ustalona na podstawie uzyskanej liczby punktów (np. w testach). Do niniejszych form sprawdzania wiedzy i umiejętności stosuje się następujące kryterium:

91 – 100% - bardzo dobry

71 – 90% - dobry

51 – 70% - dostateczny

30 – 50% - dopuszczający

0 – 29% - niedostateczny

Uczeń może otrzymać ocenę celującą pod warunkiem, że rozwiąże wszystkie zadania na ocenę bardzo dobrą.

3. Wyniki próbnego egzaminu gimnazjalnego wpisywane są do dziennika lekcyjnego oraz brane pod uwagę przy klasyfikacji semestralnej lub końcoworocznej.

4. Kryteria oceniania prac pisemnych (wypracowań) – pod warunkiem, że nie zostaną one ocenione według kryteriów egzaminu gimnazjalnego):

- zgodność treści z tematem i wyczerpanie tematu, oryginalność

- właściwa forma i kompozycja,

- poprawność języka, zasób słownictwa, styl

- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

Uwaga: za pracę nie na temat oraz brak zeszytu bądź zadania w dniu sprawdzania pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

5. Kryteria oceniania recytacji:

- stopień opanowania pamięciowego,

- trafność interpretacji głosowej tekstu (tempo i siła głosu, modulacja głosu, właściwe przestankowanie),
- zrozumienie treści.

IV. Sposób poprawiania ocen:

1. Uczeń może poprawić ocenę uzyskaną w wyniku sprawdzania wiadomości i umiejętności dotyczących większej partii materiału.
2. Poprawa oceny odbywa się w formie określonej przez nauczyciela przedmiotu.
3. Każdy stopień uzyskany podczas poprawiania oceny wpisuje się do dziennika za oceną uzyskaną poprzednio.
4. Jeżeli uczeń podczas poprawy uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień wykorzystywany jest tylko do oceny systematyczności pracy ucznia. Jeżeli uczeń podczas poprawy uzyskał stopień niższy, traci prawo do następnej poprawy w danym półroczu.
5. Uczeń może poprawić ocenę w terminie jednego tygodnia. Jeśli z przyczyn losowych uczeń nie może poprawić oceny w tym terminie, nauczyciel na prośbę ucznia może ustalić nowy termin i miejsce poprawienia oceny.

V. Tryb ustalania oceny cząstkowej:

1. Uczeń oceniany jest za:

- a) wiedzę (biorąc pod uwagę jej zakres, rozumienie, stopień opanowania, sposób wyrażania),
- b) umiejętności,
- c) wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków,
- d) przygotowanie do zajęć i pracę na zajęciach,
- e) kulturę przekazywania wiadomości.

2. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia dokonywane jest systematycznie w różnych formach w warunkach zapewniających obiektywność.

3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

4. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.

VI. Tryb ustalania oceny śródrocznej i końcoworocznej:

1. Ocena semestralna lub końcoworoczna jest ustalana na podstawie przynajmniej sześciu ocen cząstkowych.
2. Ocena semestralna lub końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
3. Ocenę semestralną (kończącoroczną) ustala się głównie na podstawie ocen cząstkowych z pisemnych i ustnych form sprawdzania wiedzy dokonywanych w klasie (testy, wypracowania klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne).
4. Przy ustalaniu oceny śródrocznej lub końcoworocznej nie wszystkie formy sprawdzania wiedzy muszą być brane pod uwagę.

VII. Informowanie uczniów i rodziców o kryteriach i ocenach klasyfikacyjnych:

1. Na pierwszych zajęciach nauczyciel informuje uczniów o kryteriach oceniania oraz o zasadach ustalania oceny semestralnej (kończącorocznnej). Uczący wyjaśnia również, w jaki sposób rodzice mogą zapoznać się z wymaganiami i kryteriami oceniania (zeszyt przedmiotowy, zebranie z rodzicami, strona internetowa szkoły).
2. Na 2 tygodnie przed konferencją klasyfikacyjną nauczyciel informuje ucznia o zagrożeniu oceną niedostateczną z języka polskiego, co odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
3. Na tydzień przed konferencją klasyfikacyjną nauczyciel informuje ucznia o proponowanej ocenie z języka polskiego i wpisuje ją do dziennika.
4. Ostateczne ustalenie oceny i wpis do dziennika następuje na trzy dni przed konferencją klasyfikacyjną.
5. Uczeń ma obowiązek poinformować rodzica (prawnego opiekuna) o proponowanej ocenie klasyfikacyjnej. Nieznajomość oceny nie jest podstawą do jej zmiany. O grożącej ocenie niedostatecznej z języka polskiego informuje rodziców (prawnych opiekunów) wychowawca klasy.

VIII. Dostosowanie wymagań:

1. Nauczyciel języka polskiego - na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej - dostosowuje wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub zaburzenia i odchylenia rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, wynikającym z programu nauczania.
2. Wymagania formułowane na podstawie opinii poradni uwzględniają w szczególności trudności w uczeniu się, rozumiane jako różnorodne rodzaje zaburzeń, manifestujące się istotnymi trudnościami w nabywaniu umiejętności i wykorzystywaniu ich (dotyczą one rozumienia lub używania mowy w formie wypowiedzi ustnej lub pisemnej, które mogą mieć związek z zaburzeniami funkcji

słuchowych, myślenia, mówienia, czytania, techniki pisania, stosowania poprawnej pisowni).

IX. Tryb odwoławczy od oceny:

1. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena końcoworoczna może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.
2. Egzamin poprawkowy z języka polskiego – podobnie jak z innych przedmiotów - przeprowadza się na pisemną prośbę ucznia lub jego rodziców, wychowawcy, pedagoga, zgłoszoną do dyrektora szkoły nie później niż w dniu konferencji klasyfikacyjnej.
4. Termin przeprowadzenia egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły. Odbywa się on w ostatnim tygodniu ferii letnich.
5. Egzamin poprawkowy z języka polskiego przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
7. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, o ile nie przysługuje mu prawo do promocji warunkowej.